

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

meddelat i Stockholm den 11 juli 2012

Mål nr

Ö 1942-10

KLAGANDE

TDC Sverige AB, 556465-8507

Box 799

191 27 Sollentuna

Ombud: Advokaterna NH och OK

MOTPART

TeliaSonera Network Sales AB, 556458-0040

123 86 Farsta

Ombud: Advokaterna ME och OI

SAKEN

Rättegångshinder

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Svea hovrätts beslut 2010-03-26 i mål Ö 1083-09

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen avslår överklagandet.

TDC Sverige AB ska ersätta TeliaSonera Network Sales AB för rättegångskostnad i Högsta domstolen med 185 000 kr, avseende ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för Högsta domstolens beslut tills betalning sker.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

TDC Sverige AB har yrkat att Högsta domstolen avvisar i första hand TeliaSonera Network Sales AB:s talan i dess helhet eller i andra hand TeliaSoneras talan i den del där den stöder sig på andrahandsgrunden, d.v.s. att ersättningskyldighet följer av den s.k. kaskadavräkningsprincipen och lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation.

TDC har vidare yrkat att Högsta domstolen befriar TDC från skyldigheten att ersätta TeliaSonera för rättegångskostnad i hovrätten samt tillerkänner TDC ersättning för rättegångskostnader vid tingsrätten och i hovrätten.

TeliaSonera har motsatt sig att hovrättens beslut ändras.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader i Högsta domstolen.

SKÄL

Bakgrund

1. Både TDC Sverige AB och TeliaSonera Network Sales AB är operatörer som tillhandahåller elektroniska kommunikationstjänster. När trafik förmedlas förekommer det att operatörerna måste använda varandras nät. Ibland är tre olika operatörer inblandade – den uppringande abonnentens operatör (originerande operatör), mottagarens operatör (terminerande operatör) och en mellanliggande operatör som förmedlar trafiken genom sitt nät (transiterande operatör). Operatörernas verksamhet regleras i bl.a. lagen om elektronisk kommunikation. Om det uppkommer en tvist mellan operatörer som tillhandahåller elektroniska kommunikationsnät eller kommunikationstjänster, får en part enligt 7 kap. 10 § i den lagen hänskjuta tvisten för avgörande av tillsynsmyndigheten (Post- och telestyrelsen).
2. TeliaSonera begärde den 8 mars 2004 att Post- och telestyrelsen skulle fastställa avtalsvillkor mellan TeliaSonera och TDC, innebärande att TDC skulle ersätta TeliaSonera för trafik som TeliaSonera i egenskap av transiterande operatör förmedlade åt TDC. TeliaSonera yrkade att avtalsvillkoret skulle reglera ersättningen för tiden från september 1996 och framåt.
3. Post- och telestyrelsen fastställde i beslut den 23 juni 2004 ett avtalsvillkor innebärande att TDC under vissa förutsättningar skulle vara skyldigt att betala termineringsersättning till TeliaSonera. Avtalsvillkoret skulle enligt beslutet gälla mellan parterna från och med den 19 februari 2004 fram till dagen för beslut och för tid därefter till dess annat avtalas eller på annat sätt förordnas mellan parterna. Styrelsen fann att TeliaSonera inte hade

visat att det dessförinnan hade förelegat någon tvist i de aktuella frågorna. TeliaSonera överklagade beslutet. Länsrätten i Stockholms län avslog överklagandet genom dom den 7 april 2005. Kammarrätten och Regeringsrätten meddelade inte prövningstillstånd.

Målet i Högsta domstolen

4. Härefter har TeliaSonera väckt talan mot TDC vid Stockholms tingsrätt och har yrkat att TDC ska förpliktas att betala ersättning med visst angivet belopp för förmedlad trafik under tiden från den 6 augusti 2001 till och med oktober 2003. Grunden för TeliaSonerans talan är i första hand att TDC har ådragit sig en avtalsrättslig ersättningsskyldighet mot TeliaSonera och i andra hand att det av den s.k. kaskadavräkningsprincipen följer att TDC ska ersätta TeliaSonera för förmedlad trafik.
5. Som grund för sitt yrkande att TeliaSonerans talan ska avvisas i sin helhet har TDC gjort gällande att frågan om ersättning för den aktuella perioden slutligt har avgjorts av förvaltningsdomstol (res judicata). I andra hand har TDC invänt att allmän domstol inte är behörig att pröva en talan som stöder sig på lagen om elektronisk kommunikation (10 kap. 17 § rättegångsbalken).
6. Målet i Högsta domstolen gäller bl.a. hur Post- och telestyrelsens uppgift att pröva tvister enligt 7 kap. 10 § lagen om elektronisk kommunikation förhåller sig till de allmänna domstolarnas behörighet att avgöra tvister mellan enskilda och att meddela verkställbara avgöranden. Frågan har betydande räckvidd, inte minst eftersom Post- och telestyrelsens beslut kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Lagregleringen

7. Bestämmelserna i lagen om elektronisk kommunikation syftar till att enskilda och myndigheter ska få tillgång till säkra och effektiva elektroniska kommunikationer och största möjliga utbyte vad gäller urvalet av elektroniska kommunikationstjänster samt deras pris och kvalitet. Syftet ska uppnås främst genom att konkurrensen och den internationella harmoniseringen på området främjas. Samhällsomfattande tjänster ska dock alltid finnas tillgängliga på för alla likvärdiga villkor i hela landet till överkomliga priser. (Se 1 kap. 1 § första och andra styckena.) Post- och telestyrelsen ska i egenskap av tillsynsmyndighet enligt 1 kap. 3 § ta emot anmälningar, pröva ansökningar, besluta om skyldigheter och i övrigt pröva frågor och handlägga ärenden samt utöva tillsyn enligt lagen eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av lagen.

8. I lagens fjärde kapitel finns bestämmelser om samtrafik och andra former av tillträde m.m. Enligt 1 § är en operatör av ett allmänt kommunikationsnät skyldig att förhandla om samtrafik med den som tillhandahåller eller avser att tillhandahålla allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster. I 3 § föreskrivs att den som kontrollerar tillträde till slutanvändare får förpliktas att mot marknadsmässig ersättning bedriva samtrafik eller vidta annan åtgärd som krävs för att säkerställa att slutanvändare kan nå varandra. En operatör som har ett betydande inflytande på en viss marknad ska enligt 4 § åläggas vissa skyldigheter, som ska syfta till att skapa effektiv konkurrens. I 11 § finns bestämmelser om att en sådan operatör får förpliktas att iaktta kostnads- täckning eller tillämpa kostnadsorienterad eller annan prissättning för specificerade typer av samtrafik och andra former av tillträde.

9. I 7 kap. 10 § lagen om elektronisk kommunikation föreskrivs – såvitt nu är i fråga – att, om det uppkommer en tvist mellan dem som tillhandahåller elektroniska kommunikationsnät eller kommunikationstjänster, en part får

hänskjuta tvisten för avgörande av tillsynsmyndigheten, om tvisten har samband med skyldigheter som följer av lagen eller av föreskrifter, tillståndsvillkor eller beslut om förpliktelser som meddelats med stöd av lagen eller som följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 717/2007, eller om tvisten i övrigt rör villkor för samtrafik eller andra former av tillträde. Tillsynsmyndigheten får besluta att inte ta upp tvisten för avgörande, om det är lämpligare att den avgörs genom en åtgärd inom ramen för den allmänna tillsynen (10 b §). Myndigheten får också hänskjuta tvisten för medling (11 §).

10. Beträffande gränsen mellan de allmänna domstolarnas och tillsynsmyndighetens behörighet anförde regeringen följande i lagens motiv (prop. 2002/03:110 s. 117 f.).

Lagen om elektronisk kommunikation kan i vissa delar sägas vara en offentligrättslig reglering av i grunden civilrättsliga frågor. Många av de frågor som kan bli föremål för en myndighets beslut enligt lagen om elektronisk kommunikation är sådana som parterna kan träffa avtal om. Lagens bestämmelser är dock av offentligrättslig karaktär. Som sådan går lagen före rent civilrättsliga överenskommelser. Det kan få till följd att en part kan hävda att han inte längre är bunden av ett visst avtalsvillkor. Detta medför att det kan uppstå svåra gränsdragningar när det gäller att bestämma det sakliga kompetensområdet för allmän domstol. Som framgår av 10 kap. 17 § första stycket 1 rättegångsbalken får allmän domstol inte pröva tvist som skall upptas av annan myndighet än domstol. I allt väsentligt får det överlämnas åt rättstillämpningen att närmare bestämma domstolens kompetensområde i förhållande till myndigheterna. Följande kan dock tjäna som vägledning. – Tvister som rör rena avtalsfrågor mellan parterna och som inte härrör ur en skyldighet som följer av lagen eller föreskrifter, tillståndsvillkor eller beslut om förpliktelse som meddelats med stöd av lagen, bör lämpligen prövas av allmän domstol. Om däremot någon förpliktats enligt lagen att bedriva samtrafik, utan att det i beslutet bestämts mer om priset än att det skall vara kostnadsorienterat, blir bedömningen mer komplicerad. En tvist mellan parterna om vad som utgör kostnadsorienterat pris får i sådant fall höra under myndighetens kompetensområde. Detsamma gäller tvister i fråga om vad samtrafikskyldigheten närmare innebär. Andra rena tolkningstvister angående avtalets innehåll kan emellertid vara att hänföra till allmän domstol att pröva. Ytterst bör kompetenskonflikter i sådana och liknande fall lösas utifrån de grunder

som kändan åberopar till stöd för sin talan. Stödjer sig kändan på innehållet i lagen om elektronisk kommunikation utestängs normalt allmän domstol. Parterna har i sådant fall att vända sig till tillsynsmyndigheten för att få tvisten avgjord, antingen i enlighet med det särskilda förfarande som föreslås eller som ett tillsynsärende.

11. Som Lagrådet framhöll i sitt yttrande över förslaget till lag om elektronisk kommunikation är regleringen oklar och ofullständig (se a. prop. s. 588 ff.). Motivuttalandena ger inte tillräcklig ledning för tillämpningen. Exempelvis har det inte utvecklats närmare vilket samband med lagen om elektronisk kommunikation som ska föreligga för att en fråga ska falla inom Post- och telestyrelsens kompetensområde. Inte heller i senare lagstiftningsärenden där paragrafen har aktualiserats har regleringens innebörd klargjorts (se t.ex. prop. 2008/09:159 s. 16 ff. och s. 21). Trots Lagrådets påpekande uttalade regeringen att det i stället fick överlämnas till rättstillämpningen att bestämma hur gränsen ska dras för de allmänna domstolarnas behörighet i förhållande till Post- och telestyrelsens och de allmänna förvaltningsdomstolarnas behörighet.

12. Bestämmelserna om prövning av tvister i 7 kap. 10 § lagen om elektronisk kommunikation får ses i belysning av lagens syfte och allmänna uppbyggnad. Det kan då konstateras att regleringen bygger på tanken att operatörerna i första hand själva ska reglera villkoren för samtrafiken genom inbördes avtal. Först när operatörer inte kommer överens ska Post- och telestyrelsen anlitas för att lösa tvisten genom att bestämma avtalets innehåll i den fråga som har gett upphov till tvist. En sådan möjlighet att lösa tvister när avtal ska slutas får ses som en följd av den kontraheringsplikt som gäller på telekommunikationsområdet. Det ingår också i Post- och telestyrelsens uppgifter som tillsynsmyndighet att verka för att avtal kommer till stånd och att ingripa mot avtalsvillkor som inte är förenliga med lagens syfte.

13. I överensstämmelse med vad som gäller enligt allmänna regler ankommer det däremot på de allmänna domstolarna – och inte på Post- och telestyrelsen – att pröva tvister om avtalens tolkning och tillämpning. Det får anses gälla även sådana avtalsvillkor som har bestämts av styrelsen eller – efter överklagande – av förvaltningsdomstol. Och i en situation där det har uppstått ett rättsförhållande mellan två parter utan att detta har reglerats i ett avtal, måste parterna ha rätt att gå till allmän domstol för att få prövat vilka rättigheter och skyldigheter parterna har i förhållande till varandra. Allmän domstol är också behörig om det gäller betalningsskyldighet och part vill utverka en exekutionstitel, detta till skillnad från Post- och telestyrelsen (jfr 3 kap. 1 § 6 utsökningsbalken).

Bedömningen i detta fall

14. Post- och telestyrelsen fastställde i sitt beslut att ett avtalsvillkor med närmare angivet innehåll skulle gälla mellan parterna från och med den 19 februari 2004 fram till dagen för beslut och för tid därefter till dess annat avtalades eller på annat sätt förordnades mellan parterna. Länsrätten gjorde ett tillägg för att precisera villkorets innehåll men gjorde ingen annan ändring.

15. TeliaSoneras yrkande i målet avser tid före den 19 februari 2004. Varken Post- och telestyrelsens beslut eller länsrättens dom innehåller något förordnande för sådan tid. Dessa avgöranden har således inte verkan som res judicata i förhållande till TeliaSoneras talan.

16. Som har framgått i det föregående (p. 13) är Post- och telestyrelsen inte behörig att i ett rättsförhållande av förevarande slag förplikta en enskild part att betala till en annan enskild part. Någon betalningsskyldighet har inte heller ålagts TDC i styrelsens beslut eller genom länsrättens dom. Det ankommer i

stället på allmän domstol att pröva TeliaSoneras fullgörelsetalan om rätt till betalning av TDC.

17. TDC:s överklagande ska alltså avslås.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Stefan Lindskog (tillägg), Severin Blomstrand (referent), Gudmund Toijer, Lena Moore och Ingemar Persson
Föredragande justitiesekreterare: Patrik Skogh

**BILAGA TILL
PROTOKOLL**

2012-06-26

Mål nr
Ö 1942-10

SÄRSKILT YTTRANDE

Justitierådet Stefan Lindskog tillägger för egen del följande.

1. Den självklara utgångspunkten är att varje tvist om rättigheter och skyldigheter mellan privaträttsliga subjekt får prövas i allmän domstol. Det gäller även för rättigheter och skyldigheter som helt eller delvis har offentlighetsrättslig grund. Undantag från den grundläggande rätten till tvistlösning genom allmän domstol fordrar lagstöd (jfr 11 kap. 5 § regeringsformen). Sådana i lag knäsatta undantag bör i regel tolkas och tillämpas restriktivt.
2. Den kompetens som 7 kap. 10 § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation (LEK) tillerkänner Post- och telestyrelsen (PTS) när det gäller förhållanden mellan sådana aktörer som träffas av lagen synes enklast och tydligast kunna beskrivas så, att PTS får, efter hänskjutande av en part och i sådana hänseenden där parterna inte kan enas, besluta om avtalskomplettering i den mån det behövs för att kontraheringsplikten enligt LEK ska fullgöras. Det betyder att på punkter där parterna inte har kunnat komma överens om det avtalsinnehåll som förutsätts för att enskilda och myndigheter ska få tillgång till elektroniska kommunikationstjänster som lever upp till de krav som ställs i LEK, så får PTS bestämma detta innehåll (jfr Ds 2000:56 s. 48, SOU 2002:60 s. 507 och prop. 2008/09:159 s. 17). Det kan handla om att införa eller att ändra ett avtalsvillkor, om den ena parten begär det samtidigt som den andra parten motsätter sig detta. Om parterna över huvud inte har ingått något avtal får PTS också avgöra om någon kontraheringsplikt enligt LEK alls föreligger. Om PTS finner att så är fallet kommer ett avtalsförhållande att uppstå genom PTS beslut.

3. PTS beslut kan överklagas. Att avtalsinnehållet då kommer att ha bestämts av en förvaltningsdomstol kan inte antas ändra dess rättsliga karaktär. Vidare måste det antas att en förvaltningsdomstols kompetens i aktuella hänseenden inte sträcker sig längre än vad som gäller för PTS (jfr p. 10 nedan angående fullgörelsedom). Vad som i det följande sägs om beslut av PTS och om prövningsramen för PTS gäller således även en förvaltningsdomstols avgörande i en fråga där PTS som ”första instans” har fattat ett beslut enligt 7 kap. 10 § LEK.

4. De beslut som PTS fattar med stöd av 7 kap. 10 § LEK är bindande för parterna på i princip samma sätt som ett av parterna träffat avtal är. Att det i PTS beslut föreskrivs att vad som har förordnats gäller ”till dess annat avtalas” är att förstå som en upplysning och inte en begränsning av beslutets rättsverkningar. Av det förhållandet att det handlar om ett avtalsinnehåll följer att frågor om tolkning och tillämpning ankommer på allmän domstol, oberoende av om det tvistiga avtalsinnehållet vilar på en mellan parterna träffad överenskommelse eller på ett beslut av PTS (p. 13 i Högsta domstolens avgörande). Det kan tilläggas att parterna kan åstadkomma ett avtalsinnehåll med i princip samma rättsverkningar som ett förordnande av PTS genom att låta en tredje man i form av ett s.k. godmansavgörande bestämma vad som ska gälla dem emellan (om sådana avgöranden, se Stefan Lindskog, Skiljeförfarande En kommentar, 2 uppl. 2012, 0-3.2 med hänv.).

5. Avtalskomplettering av PTS förutsätter att en part begär det. Om parterna skulle vara ense om ett avtalsinnehåll som PTS anser vara oförenligt med LEK, blir det en fråga som PTS får hantera inom ramarna för sin tillsyn och den kompetens som följer av andra bestämmelser än 7 kap. 10 § LEK. Visserligen har det i förarbetena uttalats att PTS vid sitt beslutsfattande enligt 7 kap. 10 § LEK inte är bunden av parternas yrkanden (prop. 1996/97:61 s. 105, jfr Ds 2000:56 s. 117 där det talas om officialprövning), men det är inte förenligt med lagtexten, som utgår

från att PTS avtalskompletteringskompetens följer av parternas oförmåga att enas om avtalsinnehållet.

6. Det kan uppstå även andra frågor rörande PTS kompletteringskompetens än vad förevarande mål aktualiserar. En sådan fråga är i vilken utsträckning PTS får reglera parternas mellanhavanden för förfluten tid. I betraktande av syftet med PTS kompletteringskompetens bör den tidsmässigt vara begränsad att gälla framtida förhållanden. Det har i målet framkommit att PTS också iakttar en sådan begränsning, nämligen genom att föreskrifter ges för endast tid efter det att ”tvist” har uppkommit mellan parterna (jfr 7 kap. 1 § första stycket LEK). Enligt min mening hade det emellertid varit mer naturligt att knyta an till den tidpunkt när en part påkallar beslut av PTS. Det förhållandet att parterna inte kan enas om ett visst avtalsvillkor står knappast klart dessförinnan. Fram tills en part vänder sig till PTS rör det sig i regel om förhandling, som kan ta sig mycket olika uttryck. Men framför allt kan PTS inte genom ett beslut för tid före hänskjutandet åstadkomma vad som åsyftas med kompletteringskompetensen, nämligen bättre kommunikationstjänster. Det pekar på den andra sidan i riktning mot att vad PTS förordnar beträffande avtalsinnehållet skulle gälla från beslutsdagen. Mot att den dagen skulle utgöra startpunkt talar dock att det kan ge en part incitament att förhala förfarandet. Det förordnade avtalsinnehållet bör därför gälla från hänskjutandedagen. Genom att knyta an till hänskjutandet blir dessutom den tidpunkt från vilken PTS avtalskomplettering tidigast får gälla entydigt bestämd.

7. Vad som gäller beträffande sådana kontraktslakuner som en allmän domstol kan fylla ut med stöd av allmänna avtalsrättsliga principer, d.v.s. när ett klarläggande av avtalsinnehållet inte har en sådan karaktär av avtalskomplettering som i princip förutsätter parternas samtycke (jfr 1 § andra stycket lagen (1999:116) om skiljeförfarande), kan framstå som diskutabelt. Ett exempel på en sådan avtalsutfyllnad är att en domstol bestämmer priset på en vara enligt 45 § köplagen. Det principiellt riktiga måste vara att det ankommer på allmän domstol att avgöra alla

sådana avtalstvister som kan lösas med tillämpning av dispositiv rätt. De ändamålsskäl som de relevanta bestämmelserna i LEK vilar på talar emellertid för att PTS i åtminstone vissa fall ska kunna klargöra avtalsinnehållet, även om det inte skulle föreligga en lakun i rättslig mening. Gränsen mellan komplettering och utfyllnad är inte alltid helt klar. I betraktande av det synes i princip PTS böra ha att bestämma vad som är en enligt LEK tillåten komplettering av avtalet (jfr p. 9 nedan). Endast om PTS mer uppenbart går utöver sin kompletteringskompetens i det hänseendet bör allmän domstol ha att betrakta – och på yrkande av en part förklara – PTS beslut som överksamt.

8. Det kan tänkas att i en fråga som gäller framtida förhållanden, en part väcker en fastställsetalan i allmän domstol, vilket föranleder motparten att invända att tvisten ska lösas genom en avtalskomplettering i form av ett beslut av PTS och att den väckta talan därför ska avvisas. Även om en avtalsutfyllnad enligt fastställseyrkandet är görlig, synes i det läget domstolen böra bereda PTS en möjlighet att komplettera avtalet, om det inte framstår som klart att frågan faller utom PTS kompletteringskompetens. Det bör ske genom att domstolen förelägger motparten att inom en viss tid hänskjuta tvisten till PTS prövning. Skulle ett sådant hänskjutande inte ske inom den förelagda tiden, bör det ankomma på domstolen att efter avslag på avvisningsyrkandet pröva fastställseyrkandet. (Jfr NJA 1982 s. 738 beträffande en liknande kompetenskonflikt mellan tvistlösning genom rättegång och genom skiljeförfarande.) Domstolen ska naturligtvis också pröva yrkandet, om PTS efter ett hänskjutande skulle finna att ett beslut inte behövs för att åstadkomma vad som är syftet med PTS avtalskompletteringskompetens.

9. En särskild fråga är vad som gäller i fråga om avtalskorrigerande enligt allmänna avtalsrättsliga principer, t.ex. enligt 36 § avtalslagen. I princip bör det avtalsinnehåll som har sin grund i ett beslut av PTS bedömas efter samma regler som det avtalsinnehåll som har sin grund i parternas viljeförklaringar och det som följer av dispositiv rätt (att jämkning kan ske i det senare hänseendet, se NJA 2011 s. 67 p.

11 med hänvisningar). Således bör allmän domstol inte bara ha att tolka ett av PTS fastställt avtalsinnehåll i händelse av tvist om detta, utan kan domstolen genom jämkning ändra villkoret eller lämna det utan avseende (jfr Ds 2000:56 s. 49), låt vara att det praktiska utrymmet för sådana ingripanden torde vara mycket begränsat. En annan sak är att i den mån villkoret har betydelse för framtiden kan PTS ändra det (jfr p. 2 ovan). Att ett avtalsinnehåll har fastställts av allmän domstol eller av en skiljenämnd genom en lagakraftvunnen dom hindrar heller inte att PTS beträffande framtida tillämpning kan ändra avtalsinnehållet i den ordning som följer av 7 kap. 10 § LEK.

10. Avslutningsvis ska det påpekas, att den talan TeliaSonera för i målet ska tas upp till prövning redan på den grunden att den går ut på betalning. Som Högsta domstolen framhåller i sitt avgörande (p. 13) kan PTS inte besluta om fullgörelse (och som en konsekvens av det måste detsamma gälla för förvaltningsdomstol, om ett överklagande sker, jfr p. 3 ovan). Det betyder att i tvister som går ut på att motparten ska förpliktas att göra eller underlåta något så är allmän domstol alltid behörig. En annan sak är att om PTS har fattat ett beslut om ett avtalsvillkor som ligger till grund för den yrkade betalningsskyldigheten, så gäller det beslutet på samma sätt som om parterna hade avtalat om det. Och om svaranden påstår att det ankommer på PTS att fastställa det avtalsinnehåll som käranden grundar sitt betalningsanspråk på och det påståendet inte är uppenbart ogrundat (vilket i princip torde förutsätta att fråga är om ett sådant ovanligt fall att käranden för en tillåten fullgörelsetalan om framtida betalningsskyldighet, jfr 13 kap. 1 § rättegångsbalken), så ska domstolen bereda svaranden tillfälle att hänskjuta frågan till PTS (se p. 8 ovan).